POTENTIALITY OF LOCAL PEOPLE IN ECOTOURISM MANAGEMENT CASE STUDY: BANN RONGKLA, PHU HIN RONG KLA NATIONAL PARK, PHISANULOK PROVINCE

3 0 JUN MAR

THANAWAT KHWANBOON

With correliments

บัณฑิกริบบาลัย มหาริทยาลัยมหิดล

A THESIS SUBMITTED IN PARTICAL FULLFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
(ENVIRONMENTAL PLANNING FOR COMMUNITY
AND RURAL DEVELOPMENT)
FACULTY OF GRADUATE STUIED
MAHIDOL UNIVERSITY
2002

TH T367p 2002

ISBN 974-042766-9 COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

Copyright by Mahidol University

4236533 ENRD/M: MAJOR: ENVIRONMENTAL PLANNING FOR RURAL AND

COMMUNITY DEVELOPMENT : M.Sc. (ENVIRONMENTAL

PLANNING FOR COMMUNITY AND RURAL

DEVELOPMENT)

KEYWORDS: KNOWLEDGE / ATTITUDE / PARTICIPATION /

ECOTOURISM/ POTENTIALITY /LOCAL PEOPLE /

MANAGEMENT

THANAWAT KHWANBOON: POTENTIALITY OF LOCAL PEOPLE IN ECOTOURISM MANAGEMENT: A CASE STUDY: BANN RONG KLA, PHUHIN RONG KLA NATIONAL PARK, PHISANULOK PROVINCE. THESIS ADVISORS: LADDAWAN THONG-NOP, M.P.H., SARANYA SUCHARITAKUL, M.S., NUCHANARD RATTANASUWONCHAI, M.Sc., WANNAPORN WANICHANUGORN, M.Sc. 83 pages. ISBN 974-04-2766-9

The objectives of this research was to study the level of potentiality of the local people in ecotourism management, the relationship between the knowledge, the attitude and the participation to the potentiality of local people in ecotourism management. Two methodologies were used in this study. Firstly, the quantitative study using the structured questionnaires interviewed 70 household living in Bann Rong Kla. The statistical Package for the Social Science (SPSS) was utilized for data analysis and the information statistic used were percentage, frequencies, arithmetic mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression. Secondly, the qualitative study was carried out by in-depth interviews of 7 key-informants and the information was analyzed by descriptive presentation.

The study result revealed that the activity of local people in ecotourism management was at moderate level. It was found that three main factors, the level of knowledge, the attitude, and the level of participation affected the potential of local people to become involve in ecotourism management in the following ways; the knowledge and the attitude toward ecotourism were at the moderate level (52.86 % and 47.17 % respectively), while the participation was at the low level (37.14 %). The result of Pearson's Product Moment Correlation Coefficient showed that the factor affecting the potentiality of local people in ecotourism management, with a statistical significance at 0.01, were knowledge, attitude and participation. While the result of Stepwise Multiple Regression showed that the factors affecting the potentiality of local people in ecotourism management, with a statistical significance at 0.01, were knowledge and participation.

On the basis of the above results, it is therefore recommended that the people in Bann Rongkla be supported to participate in all activities relevant to ecotourism, especially by developing their management skills. Moreover this must be done clear official policy statements being given to the local people.

4236533 ENRD/M : สาขาวิชา : การวางแผนสิ่งแวคล้อมเพื่อพัฒนาชุมชนและชนบท; วท.ม. (การวางแผนสิ่งแวคล้อมเพื่อพัฒนาชุนชนและชนบท)

ชนวัฒน์ ขวัญบุญ : ศักยภาพของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา : บ้านร่องกล้า อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จังหวัดพิษณุโลก (POTENTIALITY OF LOCAL PEOPLE IN ECOTOURISM MANAGEMENT: A CASE STUDY: BANN RONG KLA, PHU HIN RONG KLA NATIONAL PARK, PHISANULOK PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ลัดดาวัลย์ ทองนพ, M.P.H., ศรัณยา สุจริตกุล, พบ.ม., นุชนารถ รัตนสุวงศ์ชัย, วท.ม., วรรณพร วณิชชานุกร, วท.ม. 83 หน้า. ISBN: 974-04-2766-9

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับศักยภาพของประชาชนท้องถิ่นด้านการจัดการการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้, ทัศนคติและการมีส่วนร่วมกับระดับศักยภาพของประชาชนท้องถิ่นในการ จัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมทั้งแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนของหมู่บ้านร่องกล้า โดย ใช้แบบสอบถาม (structured questionnaire) สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 70 ครัวเรือน และสัมภาษณ์เชิงลึกกับ ผู้นำชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 7 คน ประมวลผลข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทาง สถิติศาสตร์ (SPSS for windows) สถิติที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ การแจกจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยง เบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ของเพียร์สัน (PEARSON) และการวิเคราะห์ถคถอย พหุคูณเชิงเส้นตรง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีอธิบายรายละเอียด (descriptive)

ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับต่ำ (38.57%) โดยที่ความรู้ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่น ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมิชาติและคุณภาพสิ่งแวคล้อมอยู่ในระดับปานกลาง (52.86%) ส่วนทัศนคติด้านการท่องเที่ยว เชิงนิเวศอยู่ในระดับปานกลาง (47.14%)และระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับ ต่ำ (38.57%) แต่ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวคล้อมอยู่ในระดับปานกลาง (38.57%) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเพียร์สัน (PEARSON) พบว่า ความรู้ ทัศนคติและระดับการมีส่วนร่วมกับระดับศักยภาพของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อระดับศักยภาพของประชาชนท้องเกี่ยวเชิงนิเวศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ทัศนติและระดับการมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้ คือ หากต้องการให้มีการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรส่งเสริมให้มี การมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะทางด้านการจัดการ นอกจากนี้ หน่วยงานรัฐยังควรมี นโยบายในการจัดการพื้นที่อย่างชัดเจน อีกทั้งยังควรแจ้งให้ประชาชนท้องถิ่นทราบอย่างแน่นอน เพื่อให้ประชาชน ได้รับทราบปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และเตรียมพร้อมในการแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดความขัดแย้งได้

Copyright by Mahidol University